

INFORMATIEVE RAAD 17 NOVEMBER 2022

Notulen van de vergadering

Voorzitter: de heer E.H. Timmer

Griffier: de heer W. van Zanen

Tevens aanwezig: de heer E. Bouwhuis (GL), mevrouw N. van Engelen (GL), mevrouw Y. Yildiz-Kaya (GL), de heer W. Advokaat (OD), de heer J.A.C. van Heumen (OD), de heer J. de Jong (OD), de heer H.J. Berkhout (D66), mevrouw S.E. Muijs (D66), de heer R. Poelwijk (D66), mevrouw O.U. Ramautarsing (D66), de heer J.A. Jägers (VVD), mevrouw V.A. Voermans (VVD), de heer W.K. van Es (PvdA), de heer F.W. Geerts (PvdA), mevrouw S. Kuilman (PvdA), de heer E.S. den Heijer (OPD), de heer P.A. Prins (OPD), mevrouw A.R. van Marion (OnPD) en de heer M. Sannes (OnPD)

Vanuit het college aanwezig: burgemeester E. Boog, wethouder M. Everhardt en wethouder M.A. Sikkes-van den Berg

1. Opening en mededelingen door de voorzitter, vaststelling agenda

De voorzitter heet iedereen om 20.10 uur van harte welkom.

Er is een kleine agendawijziging. Het onderwerp steunimpuls wordt direct behandeld na het onderwerp met de Ombudsman. Hiermee wordt ingestemd. Mevrouw Van 't Riet en mevrouw Moors zijn afwezig.

2. Mededelingen portefeuillehouder

De heer Boog meldt dat er vandaag een mediabericht was naar aanleiding van een open brief van huurders van het studentencomplex aan de Rode Kruislaan aan de woningcorporatie De Key omdat zij zich zorgen maken over de brandveiligheid in die zin dat ze ervoor pleiten om op korte termijn een brandoefening te doen. Daarvoor hebben zij al eerder gepleit bij De Key. Zij vinden dat de maatregelen die zijn genomen naar aanleiding van de flatbrand enkele jaren terug aan de Rode Kruislaan beter in de praktijk moeten worden getest. De gemeente is ook al een tijdje in overleg met De Key en deelt de zorgen van de huurders zeer serieus en De Key moet dat ook doen. Het college vindt dat de woningcorporatie op korte termijn zo'n brandoefening moet organiseren met de huurders, die zouden überhaupt regelmatig moeten worden gehouden. Bij De Key zal worden aangedrongen op snelle actie en op een goede communicatie met de huurders. De raad wordt op de hoogte gehouden van het vervolg.

VVD vraagt wanneer voor het laatst een brandoefening is gedaan op deze locatie.

De heer Boog heeft dat op dit moment niet paraat maar als de raad wordt geïnformeerd over het vervolg zal dit ook worden meegenomen en ook de maatregelen die zijn genomen.

Ouderenpartij Diemen is benieuwd of een verhuurder een oefening kan tegenhouden.

De heer Boog zegt dat De Key een oefening niet tegenhoudt. Zo'n oefening moet op een goede manier worden vormgegeven en er is discussie tussen de gemeente en De Key over

hoe zo'n oefening op een goede manier wordt georganiseerd. De Key wil die oefening houden maar het duurt veel te lang en de bewoners hebben hier al veel te lang om gevraagd.

Ouderenpartij Diemen vraagt wie hier leidend in is. De brandweer, de gemeente of De Key?

De heer Boog zegt dat dit De Key zelf is want die is eigenaar van het complex. Vanuit de brandweer en de gemeente is advies en medewerking aangeboden. De Key wordt er ook op aangesproken dat zij het moet organiseren maar de gemeente heeft hulp toegezegd.

3. Jaarverslag klachten bezwaren Ombudsman

De heer Boog heet de Ombudsman, de heer Ramlal, van harte welkom.

De heer Ramlal memoreert dat hij een jaar en 2 maanden geleden ook in Diemen was. Gemeenten die in de Metropool Amsterdam aan de gang zijn met werken aan vertrouwen kunnen wat van Diemen leren. Het jaarverslag bevat 16 klachten die in 2021 bij de Ombudsman zijn behandeld en 8 daarvan zijn teruggestuurd omdat ze gingen over de eerstelijns van Diemen. Die zijn daarna ook nooit meer teruggekomen en de andere 8 zijn uiteindelijk allemaal goed behandeld en leveren geen ernstige punten op. Het is wel heel erg waardevol om met de raad van gedachten te wisselen om te kijken wat nog beter zou kunnen.

D66 zegt dat de complimenten aan het college en aan de burgemeester terecht zijn. Dat wil niet zeggen dat er niets fout gaat maar er gaat ook heel veel goed. Het is opvallend dat de commissie bezwaarschriften alle inhoudelijk behandelde bezwaren ongegrond heeft verklaard. Dat klinkt prachtig maar een besluit conform regels en procedures is niet altijd een rechtvaardig besluit als de burger daardoor in de knel komt. Denk aan een bijstandsgerechtigde die wordt geconfronteerd met een hoge boete omdat het afval per ongeluk verkeerd is aangeboden en die feitelijk de boete niet kan betalen. De eerste stap is altijd contact zoeken, kijken of de behandelend ambtenaar en de bezwaarde er samen uit kunnen komen. Er gaat veel goed in Diemen maar het is belangrijk om naar elkaar te luisteren of het nou gaat om een burger die niet tevreden is over een genomen besluit of een burger die wellicht wat te zeggen heeft over een maatregel die impact heeft op het dagelijks leven. Het goede gesprek en goed luisteren zal ervoor zorgen dat de gemeentelijke gedachtevorming en besluitvorming beter wordt omdat het dan problemen oplost van de burgers want het besluitvormende orgaan staat toch wel op een afstandje van de burgers.

De heer Ramlal geeft aan dat het heel goed is om te blijven reflecteren. Het is goed dat er in de raad, de ambtenarij en het college een reflectieve houding is. De complimenten zijn ook bedoeld om het goede werk voort te zetten. Dan kan worden gedacht over de onderwerpen die vanavond worden behandeld zoals armoedebestrijding, de vliegende brigade en dat er wordt nagedacht over voedselpunten. Dat zijn signalen dat er hier sensitiviteit is over wat er in de gemeente gaande is en dat er vervolgens ook actie is. Natuurlijk gaan er dingen niet goed zoals De Omval. Dat wordt meteen erkend en dat gaat in andere gemeenten vaak anders. Het institutionele spel hier getuigt van een zekere volwassenheid. Er is ook eerlijkheid in dat gesprek. Als er signalen zijn van dat gaat niet goed, dan laat spreker natuurlijk ook van zich horen.

Ons Diemen merkt op dat de term 'gezamenlijk' in het verslag suggereert dat het gezamenlijke of eensgezind ontwikkelen mogelijk is. In ambtelijke stukken wordt vaak gesproken over samen, samenspraak en gemeenschappelijkheid maar is dat wel zo? Als 2 ambtenaren gaan samenwerken is er sprake van gelijkwaardigheid. Dan ontstaat er automatisch synergie maar als je daar een teamleider aan toevoegt is er geen sprake meer van gelijkwaardigheid want er is verschil in macht. De teamleider zal immers proberen om te sturen en dat is logisch. Als gerefereerd wordt aan gezamenlijkheid is de besluitvorming, bijvoorbeeld over de mate van invloed van de burger, voorbehouden aan de gemeente en daar ligt de macht. Dan kan worden gedacht aan speel niet de baas maar vorm burgerpanels, organiseer tegenmacht. Kan de Ombudsman een voorbeeld geven van het organiseren van tegenmacht?

De heer Ramlal krijgt vaak veel klachten over de organisatie van de inspraak bij de gemeente Amsterdam. Dan hoort hij klachten als het lijkt alsof je praat tegen een muur en er wordt niet naar mij geluisterd et cetera. Met de Omgevingswet wordt inspraak weer actueel. Als bijvoorbeeld binnenkort gesproken gaat worden over de plaatsing van windmolens is het belangrijk dat de gemeente dat in goede samenspraak met de bewoners doet, in ieder geval met de mensen die er dichtbij wonen. Als er conflictstof ontstaat is dat niet functioneel en beland je vaak bij de rechter. De inzichten die worden verkregen van wat de mensen zeggen kunnen ook functioneel worden gemaakt. Dat vergt wat van de mensen in de ambtelijke organisatie om het gesprek te kunnen voeren en dat vergt ook wat van de raad dat die geluiden in de raad teruggekomen en van het bestuur om daar oog en oor voor te hebben. Gelukkig wordt in Diemen al een reflectieve houding gezien op verschillende lagen. Er moet wel op worden gelet dat mensen zeggen van ik heb het idee dat ik helemaal niet word gehoord. Aan de voorkant moet heel duidelijk worden gemaakt aan de bewoner waarover wel en waarover niet meegesproken kan worden. De rode draad in klachten bij andere gemeenten is vooral dat onduidelijkheden aan de voorkant ervoor zorgen dat het uiteindelijk misgaat. Neem dus de tijd als gemeente om bij de start aan te geven waarover wel en waarover niet wordt gesproken, hoe het vervolgtraject eruitziet et cetera. Vorig jaar had spreker bij het bezoek aan de raad een punt van kritiek over de gemeentelijke website want daar stond een tekst over klachtbehandeling die niet heel duidelijk was. Inmiddels is de website goed aangepast en er staat nu een duidelijke tekst wat men kan verwachten als men een klacht bij de gemeente indient en welke stappen dan worden doorlopen. Bij inspraakprocedures gaat het erom dat je nadenkt over wat kunnen we hiervan leren en hoe kunnen we er zo snel mogelijk weer bij zijn dat degene die een klacht indient het gevoel krijgt dat die serieus wordt genomen.

Ons Diemen stelt dat als je het hebt over duurzame participatie de macht toch een beetje moet worden gedeeld met de burger.

De heer Ramlal merkt op dat het staatsrecht de juridische regels aangeeft waar de beslissing uiteindelijk ligt. Als je kijkt naar de politicologische kant kun je ook zeggen dat de macht ook wellicht bij een aantal mensen ligt die meespreken. Het moet duidelijk aan de voorkant zijn van u praat mee maar wij beslissen. Er zijn ook gemeenten die bijna het mandaat geven aan bewoners om te beslissen. In het Sumatraplan in Amsterdam Oost is bijvoorbeeld op een heel andere manier het participatieplan vormgegeven en daar kreeg de ombudsman zelfs complimenten over.

Het is in Diemen interessant om te kijken dat de gemeente zich niet top-down tegenover de bewoners opstelt maar meer vanuit gelijkwaardigheid. Er zijn veel andere gemeenten die hiermee experimenteren en het zou goed zijn als Diemen zich daar meldt want Diemen is een gemeente die dat experiment aan zou durven gaan.

Ouderenpartij Diemen vraagt de Ombudsman om Diemen niet te veel te bejubelen want het kan ook altijd weer misgaan. De Ombudsman pleit voor beter luisteren, presteren en leren, goed besturen en de menselijke maat maar hij ziet ook bij de uitvoering van de Participatiewet, de Wmo en Jeugdwet veel problemen bij de prestaties. Er is een achterstand van meer dan 100 aanvragen bij de Wmo en in het jaarverslag Sociale verzekeringswetten van 14 oktober valt het op dat van de 62 bezwaarschriften in het sociaal domein er liefst 33 waren over de Participatiewet. Het is vreemd dat dit memo geen onderdeel uitmaakt van dit agendapunt.

Het jaarverslag van de Ombudsman bevat 10 aanbevelingen die van harte worden ondersteund. Zoals aanbeveling 1 aan de organisatie, namelijk de laatste 10% van de tijd naar buiten gaan. Eén keer zien en luisteren levert veel meer op dan 100 pagina's lezen. Aanbeveling 9 over een masterclass luisteren heeft de fractie opgevolgd want in juli is een door de Ombudsman georganiseerde luisterklas-cursus gevolgd. Die wordt van harte aanbevolen want meer luisteren kan meer bijdragen aan het herstel van het vertrouwen van de burger in het openbaar bestuur.

De heer Ramlal wijst erop dat het goed is om te onderzoeken waarom dingen goed gaan. Spreker heeft wanneer hij hier volgend jaar weer is misschien wel één of twee onderzoekjes gedaan waarom het zo'n succes is in Diemen. Daarbij zal de eerstelijns worden betrokken. Als andere raadsleden ook gebruik willen maken van de masterclass luisteren kunnen zij zich aanmelden.

VVD constateert dat de gemeente Diemen fors inzet op mediation als het gaat om klachten. Hoe ver wijkt de mediation die de Ombudsman doet af van hoe Diemen dit doet?

De heer Ramlal memoreert dat de voormalige ombudsman Brenninkmeijer een groot voorstander was van de-escaleren om ervoor te zorgen dat procedures niet onnodig bij de rechter terechtkomen. Het is heel goed dat de gemeente Diemen ook aan de slag is gegaan met dit soort technieken. Als er problemen ontstaan bij bijvoorbeeld de Wmo of de bijstand zit daar vaak emotie achter en veel gemeenten schieten dan snel door in de regels terwijl iemand eigenlijk eerst de behoefte heeft om gehoord te worden op het emotionele niveau. De mensen die bijvoorbeeld getroffen zijn door de Toeslagenaffaire krijgen vaak een oplossing in de sfeer van geld en regels terwijl eigenlijk een proces van heling nodig is. Daarom is het heel goed dat de gemeente Diemen hierin sensitief is en dat bij de behandeling van klachten en het bezwaar vaak wordt gekozen voor de informele behandeling waarbij het gaat om waar gaat het echt om en vanuit gelijkwaardigheid wordt opgetreden. De ondernemer bijvoorbeeld wil in de eerste plaats gekend en gezien worden voor de lastige positie die die persoon heeft in plaats van meteen geconfronteerd worden met de regels van wat wel en niet mag. De mediation gaat over de overheid die veel meer oog heeft voor de menselijke maat.

De gemeente moet daar vooral mee doorgaan en de ruimte geven aan ambtenaren om zich op alle niveaus te ontwikkelen als het gaat om de-escalerende technieken, of het nou gaat om mensen aan de balie of handhaving op straat.

VVD begrijpt dat er dus ook bij de Ombudsman voldoende ruimte is om aan mediation te doen om in een meer informele weg te komen tot oplossingen.

De heer Ramlan zegt dat waar het informeel kan het ook beter is. Schrijf uiteindelijk wel de uitkomst van het leerproces op. Op zijn bureau is het zo dat bij bureaucratisch leed er direct

iemand is die je in de ogen kunt kijken en dan scoor je al punten voordat je überhaupt bent begonnen.

PvdA wijst erop dat verregaande digitalisering, het ontbreken van wederzijds vertrouwen en moeilijke leesbaarheid van stukken aanleiding kunnen geven tot misverstanden. Van een toenemend aantal gevallen wordt de maximale termijn overschreden en dat leidt tot klachten. Hopelijk zorgt de door de Ombudsman gegeven workshop Klachtenbehandeling voor een adequate oplossing voor de gemeente. Het is waardevol dat een groot deel van de klachten op informele wijze wordt afgehandeld want dat geeft het vertrouwen weer dat samen tot een oplossing kan worden gekomen. Als dingen niet goed gaan gaat de gemeente zelf het gesprek aan en soms met feedback van de Ombudsman. Voorbeelden hiervan zijn het spreekuur van de burgemeester en van wethouders. Goede communicatie tussen burgers en het bestuur is zeer essentieel.

GroenLinks is blij met de complimenten in het jaarverslag richting gemeente. Een aantal jaren geleden was het verslag van de Ombudsman een stuk kritischer. Diemen gaat steeds meer bewust om met klachten, om ervan te leren en hierdoor kan de dienstverlening aan de burgers op basis van de klachten ook worden verbeterd. Het aantal ontvankelijke klachten is bijvoorbeeld behoorlijk stabiel gebleven in de afgelopen jaren terwijl de gemeente fors gegroeid is. Met name de informele aanpak werkt hierin heel goed. Bepaalde inwoners die ontevreden zijn kunnen toch moeite hebben met het omgaan met de gemeentelijke website. Zijn er nog andere manieren waarop de gemeente naar voren kan brengen hoe met klachten wordt omgegaan?

De heer Ramlal zegt dat de digitale kanalen sommige mensen minder aanspreken en daarom is het advies het houden van een spreekuur en zelf de wijk ingaan. Als er meer klachten zouden komen is dat op zich niet erg omdat de bewoner zich dan ook uitspreekt. Misschien zijn er problemen die zij nu niet aan de gemeente tonen en het is goed om een onderzoekende houding te hebben. De gemeente Diemen heeft echter een houding van laten we ook zelf het oor te luisteren leggen van gaat het eigenlijk wel goed. Het is goed dat de eerstelijns klachtenbehandeling bemenst wordt door de oud-gemeentesecretaris en daar serieus werk van is gemaakt. De gemeente gaat groter worden en de organisatie wordt groter en dat betekent groeipijnen en er meer dingen misgaan. De gemeente Amsterdam is zo'n grote organisatie dat de ambtenaren daar zelf last hebben van hun eigen organisatie. Daar gaan dus ook veel dingen mis omdat het over zoveel schijven moet gaan en dat is iets om de komende tijd in de gaten te gaan houden. Er is wel iets voor nodig dat deze positieve toon de komende jaren kan worden vastgehouden. De gemeente dient er steeds mee aan de slag te zijn.

Onafhankelijke Partij Diemen leest in het verslag dat de gestelde afhandelingstermijn verbetering behoeft maar er gaan ook heel veel dingen wel goed. De ambitie is om de dienstverlening zo goed mogelijk af te stemmen met de wensen van de bewoners en daarom dienen de klachten serieus te worden genomen want iedereen wil gehoord worden. Hopelijk verbetert de kwaliteit ook door de wijzigingen in de organisatiestructuur. Dit moet goed worden gemonitord zodat geborgd wordt dat de klachten tijdig worden behandeld. Op de website is de klachtenbehandeling goed te vinden.

De heer Ramlal zegt dat het heel nuttig is om de mystery guest uit te hangen. Probeer eens te bellen naar de gemeentetelefoon. Kijk hoe lang het duurt voordat men opneemt. Stel eens een vraag van ik ben het niet eens met iets en ik wil een klacht hierover indienen en ik wil meteen naar de ombudsman. Dan checken of men zegt u moet eerst een klacht indienen bij

de gemeente zelf. Het is nu erg veel tekstueel maar kunnen alle mensen het lezen? Hoe zit het met mensen met een visuele beperking? Kunnen die dan ook een klacht indienen? Het is leuk om dat te doen en je leert er wat van.

D66 merkt op dat de website afgelopen dinsdag wat betreft het indienen van klachten er nog een stuk minder goed uitzag. Inmiddels ziet het er beter uit.

De heer Boog geeft aan dat er sinds afgelopen dinsdag niets is veranderd. Een tijdje terug is samen met de Ombudsman naar de gemeentelijke website gekeken en Ons Diemen heeft ook nog praktische tips gegeven. Naar aanleiding daarvan zijn een aantal dingen aangepast. Ondanks de groei van het aantal inwoners blijft het aantal klachten en bezwaren stabiel of het is zelfs licht aan het dalen. Er is al jaren een goede samenwerking met het bureau van de Ombudsman om nog verdere verbeteringen door te voeren. De workshops zijn niet alleen voor de raadsleden maar ook voor de medewerkers. Het is goed om met elkaar te sparren hoe met bepaalde casussen moet worden omgegaan.

De informele behandeling is heel belangrijk door gewoon te kijken naar welke oplossing willen we en hoe kunnen we daaraan bijdragen. Echter, de tijdige afhandeling is een punt. Ook de voortgangsinformatie, soms duurt het langer voordat je een reactie kunt geven omdat iets misschien wat ingewikkelder is of er meerdere partijen bij betrokken zijn maar men moet dan horen tussendoor dat de gemeente ermee bezig is en wat de verwachting is wanneer wel kan worden gereageerd. Dat wordt nog niet altijd even goed gedaan en er zijn relatief veel klachten die daarmee te maken hebben. Daar dient meer prioriteit aan te worden gegeven. Natuurlijk is een reëel feit de capaciteitsproblemen en de werkdruk maar prioriteit moet worden gegeven aan de klachten en bezwaren van inwoners.

Gelukkig zijn een aantal dingen al in gang gezet maar de komende tijd moet dat nog beter worden geborgd. Ook als het gaat om hoe de klachtencoördinatie precies wordt vormgegeven in de organisatie. Daar moet aan het eind van het jaar duidelijkheid over kunnen worden verschaft.

Een mooi uitgangspunt is rek in de regels zoeken, het rekmanifest. Een cultuur die oplossingsgericht is. Dat komt ook omdat ruimte en vrijheid wordt gegeven aan de medewerkers. Formeel is er misschien een verschil in machtsverhoudingen tussen leidinggevende en de medewerkers maar er wordt goed omgegaan tussen medewerkers, leidinggevend en bestuur. Korte lijntjes en uitgaan van vertrouwen. Natuurlijk spelen er machtsverschillen met inwoners maar in de praktijk wordt dat wat minder gezien in de cultuur van Diemen. Met de organisatieontwikkeling zijn een aantal dingen in gang gezet om zaken te versterken. Bij nieuwe medewerkers wordt gekeken naar andere competenties als hebben we de beste inhoudelijke specialist maar hebben we mensen die weten hoe ze met inwoners omgaan en dat ze sensitief zijn zowel richting bestuur als richting inwoners. Hier wordt dus anders op geselecteerd dan jaren geleden.

De intenties van de duidelijke taaldeal zijn heel erg goed door veel duidelijker taal te gebruiken in alle uitingen. Wethouder Everhardt gaat met de laaggeletterdheid aan de slag. Er zijn hele duidelijke ambities neergelegd op het gebied van communicatie en participatie met veel nieuwe instrumenten op dit gebied. Als de gemeente met herinrichtingen van speelplekken aan de slag gaat worden daar kinderen en ouders bij betrokken maar als er gestemd moet worden over ontwerpen krijgen kinderen een dubbele stem. Daarnaast is er een Kinderraad, een kinderburgemeester, scholenprojecten. Met community building wat betreft de Rode Kruislaan en de Beukenhorst zijn al jaren geleden keuzes gemaakt om dat van onderop te laten komen, vanuit de ideeën van de inwoners zelf en niet vanuit het gemeentehuis allerlei opgelegde plannen. Dit gaat straks ook gedaan worden in Holland Park. Dit is een heel ander soort wijk maar de grondbeginselen van onderop kunnen ook daar heel goed worden toegepast. Daarnaast wordt gewerkt aan een nieuwe

dienstverleningsvisie en er worden ook bij betrokken de positieve en negatieve ervaringen van inwoners bij de processen en alle producten die worden afgenomen.

Aanstaande dinsdag is hier een training morele oordeelsvorming en daar staat centraal hoe kom je tot goede besluiten als bestuur en als gemeenteraad. Dit is ook een hele goede training voor nieuwe raadsleden. Het jaarverslag van de socialezekerheidswetten zal de volgende keer worden meegenomen bij alle andere jaarverslagen en dat kan dan ook in de raad worden besproken.

Elke keer wanneer de Ombudsman komt krijgt die een cadeautje. Dat sluit aan bij ook onderzoeken waarom dingen goed gaan. Dat is inmiddels deels gedaan. Het afscheid van wethouder Scholten was een mooie gelegenheid om een aantal verhalen op te schrijven van zowel bestuurders als medewerkers en ook juist over de dingen die goed zijn gegaan om ervan te leren van hoe het is om in Diemen te werken. Die cultuur en die korte lijntjes en dat boekwerkje heeft de titel Op eigen wijze.

Ons Diemen geeft aan dat het voorbeeld van de ambtenaren en de leidinggevende niet letterlijk was bedoeld. Afgelopen zomer is inderdaad met de heer De Kort hard gewerkt om de website te verbeteren omdat er geen inzicht was in wat is nou een klacht en wat is een bezwaar.

Ouderenpartij Diemen wijst erop dat het vanavond ging om ongeveer 100 klachten maar als de klachten betreffende de socialezekerheidswetten worden meegenomen wordt op ongeveer 160 uitgekomen op jaarbasis.

Aanbeveling 5 van de Ombudsman is dat een raadslid altijd de vraag moet stellen welke klachten en signalen de gemeente heeft ontvangen in de eerstelijns klachtenbehandeling over een bepaald onderwerp zoals afval, parkeren en duurzaamheid. Raadsleden worden vaak op parkeren en afval aangesproken. Het is een aanbeveling om dit volgend jaar bij dit agendapunt betrekken.

De heer Ramlal bedankt voor het boek. Diemen moet die eigenwijsheid volhouden want dat levert echt mooie dingen op.

4. Mededelingen portefeuillehouder

Er zijn geen mededelingen.

5. Steunimpuls

Wethouder Everhardt zegt dat de gemeente Diemen ruime maatregelen heeft voor mensen die het financieel moeilijk hebben maar steeds meer mensen maken zich zorgen over hun financiën omdat de prijzen blijven stijgen. De verwachting is, en dat wordt ook gehoord van de netwerkpartners, dat steeds meer mensen in de problemen zullen komen. Als de jaarrekening van de energieleverancier komt of het spaargeld is op, dan komen mensen echt in de problemen.

Er is hard gewerkt, samen met maatschappelijke organisaties in Diemen, aan de steunimpuls. Het is een integraal pakket geworden voor inwoners die het nu het hardste nodig hebben. Daarbij wordt gekozen voor maatwerk zodat het schaarse geld goed wordt besteed. Er wordt dus niet gekozen voor generieke maatregelen. Bijvoorbeeld de slimme verruiming van de groep die een beroep kan doen op de energietoeslag.

Het pakket is passend, uitvoerbaar en effectief. In de steunimpuls zitten ook een aantal procesvoorstellen die nog verdere voorbereiding vragen. Uit veel door de raad gestelde vragen kon worden opgemaakt dat het voorstel voor de uitbreiding van het aanbod van de

Stadspas wellicht nog onduidelijk was. Het college heeft de intentie om een pilot van 2 jaar vorm te geven met betrekking tot de uitbreiding van het aanbod en dit is met nadruk een procesvoorstel. In het eerste kwartaal van 2023 zal met de commissie Sociaal Domein over dit voorstel in gesprek worden gegaan. Vervolgens komt het college met een raadsvoorstel waarin is beschreven wat de pilot gaat inhouden. Daar komt een financiële onderbouwing bij en een voorstel voor evaluatie. Dat is gepland in het tweede kwartaal 2023. In de derde kwartaalbrief 2023 komt de financiële verwerking hiervan.

Ook wordt graag met de raad in gesprek gegaan om de energietoeslag toe te kennen aan studenten die dat nodig hebben maar het college neemt meer tijd om dit goed voor te bereiden en in januari 2023 wordt met de raad in gesprek gegaan over een voorstel om studenten hierin tegemoet te komen.

GroenLinks gaat vanzelfsprekend akkoord met een aantal maatregelen omdat de raad hier al een besluit over heeft genomen zoals het plan van aanpak uitvoering vliegende brigade en het plan van aanpak menstruatiearmoede. Het is fijn dat dit verder wordt uitgewerkt.

Een tijd geleden is in de raad besproken wat de gevolgen zouden zijn als voor de toekenning van de energietoeslag de grens van 140 of 150% zou worden toegepast. Daarvan zou een voorstel worden gemaakt maar waarom wordt nu het percentage losgelaten? Wordt met de nieuwe aanpak een grotere groep bediend?

Begrepen wordt dat met het gelijktrekken van de Stadspas aan het Amsterdamse aanbod veel geld is gemoeid. Met het kind te goed kunnen verschillende spullen worden gekocht zoals kleding, schoolspullen, schoenen of een tas en dit zou dan pas ingaan in augustus 2023. Deze maatregel kan heel veel mensen helpen. Is het mogelijk om dit even los te trekken van de Stadspas en dit heel snel in te voeren? Er is natuurlijk een lijst van winkels in Amsterdam die ook voor Diemense kinderen toegankelijk zijn.

Wat betreft de giftengrens werd een rekensom gemaakt wat de kosten zouden zijn voor de gemeente bij een verhoging van de grens. Het gaat hier echter om giften van anderen, bijvoorbeeld het befaamde boodschappentasje wat je kunt krijgen als je in een uitkering zit en dat kost de gemeente niet direct geld. Graag een reactie hierop.

Goed dat de hulp aan de studenten wordt uitgewerkt maar kan daar nog iets over gezegd worden in de communicatie? Dat geldt ook voor de groep ondernemers/zzp'ers, zonder dat er direct een pakket maatregelen is maar dat de gemeente laat zien dat die groep niet is vergeten. In de communicatie moet ook de afschaffing van de kostendelersnorm worden meegenomen want dit levert de betreffende huishoudens heel veel op.

PvdA geeft aan dat snelle actie is geboden maar daar schuilt het gevaar in dat iets te snel beloofd gaat worden wat uiteindelijk niet kan worden gerealiseerd. Geld moet terechtkomen waar het nodig is. Het is een mooie stap dat er wordt gekozen voor maatwerk bij de energietoeslag en dat dit dus ook kan gelden voor meer dan 130% van het sociaal minimum. Het is wel een uitdaging om de doelgroep te bereiken en het ambtelijk apparaat moet hiervoor extra capaciteit hebben. Graag een aanbod voor mensen met blokverwarming. De doelgroep opsporen wordt een uitdaging voor de vliegende brigade. De informatie moet op B1-niveau zijn en meertalig worden aangeboden. Als iemand op gesprek komt dient ook te worden gewezen op de andere regelingen die van toepassing zijn. Hopelijk gaan de extra gesprekken Vroeg ErOpAf een structurele uitgave worden. Goed is dat het fixteam wordt uitgebreid volgens het junglemodel van Amsterdam Oost, zeker als er gewerkt wordt met onder andere leer/werk trajecten. Fijn dat er een onderzoek gedaan gaat worden naar welke mogelijkheden er zijn voor uitbreiding van de Stadspas.

Sommige acties kunnen heel simpel zijn zoals een brief sturen naar mensen die geen aanvraag hebben gedaan voor de individuele energietoeslag. Voor de instelling van het noodhulpbureau is inderdaad meer tijd nodig.

VVD merkt op dat de hoge inflatie een grote impact heeft op inwoners en ondernemers in Diemen. Tegelijkertijd is er een groot tekort aan personeel. Het is belangrijk dat vraag en aanbod elkaar vinden. Is de wethouder bereid om hier nog meer actie op te ondernemen? Vanuit het kabinet zijn er al maatregelen aangekondigd voor extra steun die ook in samenwerking met gemeenten worden of nog worden uitgevoerd. Het is goed dat er nu een pakket vanuit de gemeente ligt maar de VVD had dit gesprek liever eerder gevoerd omdat het plan door de wethouder al 2 maanden geleden is aangekondigd.

Het plan is enkel gericht op inwoners en niet op ondernemers. Klopt het dat zij niet waren uitgenodigd voor de armoede brainstorm op 17 oktober of wellicht een vertegenwoordiging hiervan? Is de wethouder of de wethouder Economische Zaken voornemens om in gesprek te gaan met de ondernemers?

Het uitbreiden van de energietoeslag wordt vormgegeven aan de hand van het besteedbaar inkomen. Waarom is er bij deze maatregel gekozen voor deze uitgangspunten bij het besteedbaar inkomen? Het is goed dat wat betreft de Stadspas het Diemense aanbod naast dat van Amsterdam wordt gelegd. Gaat de verhoging tot 150% van de inkomensnorm bij de kind-regelingen, zoals recent in Amsterdam door de raad is besloten, ook gelden in Diemen? Door het maatwerk kan nu een bredere groep bereiken. Hoe gaat het college die groep bereiken?

De hulp die de Voedselbank geeft is de komende periode nodig voor steeds meer mensen. Het is een goede zaak dat de gemeente Diemen de landelijke richtlijn om hiervoor in aanmerking te komen gaat volgen. Is er over gesproken om de Voedselbank ook op andere manieren te faciliteren of te ondersteunen? Is gekeken wat de impact van de voorgestelde maatregelen is voor de inwoners? Wordt er nu een betere of een andere groep bereikt?

Ouderenpartij Diemen constateert dat het niet altijd even duidelijk is wat het verschil is tussen direct uitvoerbare maatregelen en procesvoorstellen. Er zijn slechts 2 voorstellen die direct uitvoerbaar zijn en niet 4 zoals het college zegt, namelijk de verruiming van de inkomensgrens voor de energietoeslag en het vergoeden van de reiskosten van de Diemense Pantar-medewerkers. Recent heeft de fractie gepleit voor verruiming wat betreft de energietoeslag tot 150% van het wettelijk minimum inkomen maar in het voorstel laat het college dit helemaal los. Een huishouden met een inkomen tot bijvoorbeeld 160% met hoge vaste lasten kan hierdoor ook in aanmerking komen voor de energietoeslag als het zakt door de draagkrachtgrens. De verruiming moet ook worden toegestaan bij inwoners van wie de afgelopen tijd een aanvraag is afgewezen. Daarnaast dient er bijzondere aandacht te zijn voor zzp'ers die in financiële moeilijkheden zijn terechtgekomen. Voorts moet de einddatum van 31 oktober 2023 soepel worden gehanteerd. Er dient ook aandacht te zijn voor sportclubs, huizen van de buurt en andere sociaal-culturele instellingen die in grote problemen dreigen te komen door de gestegen prijzen van energie.

De vliegende brigade en de fixbrigade zijn dit jaar nog niet actief. Net zoals de meeste andere voorstellen zullen die pas in 2023 concreet uitgevoerd en merkbaar worden. Het college dient vanaf nu elke maand verslag te doen van de voortgang en de in- en uitvoering van de maatregelen.

Ons Diemen beseft dat de opzet van dit plan een flinke capaciteit heeft gevergd van het ambtelijk apparaat en de uitvoering wordt ook nog een hele slag.

De blokverwarming is ook voor de regering een probleem. Minister Jetten werkt hiervoor nog aan een oplossing. Waarschijnlijk wordt een grote som geld per jaar aan de verhuurders uitbetaald en die moeten dat dan weer onder de huurders verdelen. Aangezien de energieprijzen zeer hoog zijn lopen de voorschotten voor de huurders echter hard op. De maandelijkse voorschotten gaan soms van 600 naar € 1000 per maand terwijl ze daarvoor

een voorschot hadden van bijvoorbeeld € 150. Daarom maakt de fractie zich zorgen over deze groep. Begrepen wordt dat de gemeente zelf ook geen overzicht heeft van wie blokverwarming heeft. Ons Diemen zal gebruikmaken van het eigen netwerk om te kijken welke flatgebouwen blokverwarming hebben en wie de verhuurders zijn. Met de uitkomst kan worden gekeken naar waar knelpunten liggen en hoe dit kan worden opgelost. Daarvoor zal een beroep op de verhuurders moeten worden gedaan als de voorschotten worden verhoogd van bijvoorbeeld 150 naar € 300.

Al 4 jaar geleden vroeg Ons Diemen om uitbreiding van de Stadspas en met name op sportief gebied omdat mensen met de Stadspas zich gewoon kunnen aanmelden bij een vereniging en ze kunnen direct gaan sporten. De vereniging moet dan wel zijn aangemeld bij de beheerder van de Stadspas, in dit geval de gemeente Amsterdam.

D66 gaat ervan uit dat dit nu ook al kan met de Doe mee regeling dat men direct kan voetballen en vervolgens het bonnetje wordt ingediend bij de gemeente.

Ons Diemen zegt dat de gemeente valt onder het provinciale fonds Sport en daar is de heer Boog voorzitter van. Het lag gevoelig om dit onder te brengen in de Stadspas. Is er collegiaal overleg geweest over de uitbreiding met sport?

D66 memoreert dat wat betreft de energietoeslag een discussie is gevoerd over 130,140 of 150% maar het voorstel dat er nu ligt met maatwerk is natuurlijk beter zodat daarmee het geld terechtkomt bij de mensen die het het hardste nodig hebben.

VVD vraagt waarom dit voorstel beter is dan de grens van 140 of 150%.

D66 merkt op dat het geld nu echt terechtkomt bij de mensen die getroffen worden door de energiearmoede omdat hun vaste lasten flink stijgen. Er zijn natuurlijk ook nog mensen met een kleine beurs met een vast contract waardoor de energierekening nog hetzelfde blijft. Er kunnen mensen zijn die net boven het percentage zitten maar dat vanwege hun zorgbehoefte zoals bijvoorbeeld een elektrische rolstoel of reuma de verwarming hoger moet. Als het aantal aanvragen toch hoger is dan verwacht dient de raad te worden geïnformeerd of het niet te veel beslag gaat leggen op de ambtelijke organisatie.

Is het niet handig om een maximum in te bouwen want een villabewoner met een verwarmd zwembad kan ook heel hoge vaste lasten hebben? De fractie is blij met de instelling van het fixteam en het onderzoek naar het noodhulpfonds.

De Stadspas helpt niet bij het wel of niet betalen van de rekeningen. Dat wil niet zeggen dat cultuur en andere leuke dingen niet ontzettend belangrijk zijn, juist voor mensen met een kleine beurs, maar het uitbreiden van de Stadspas kost wel erg veel geld, namelijk € 830 per persoon. Is dat nou de beste manier om Diemenaren met een kleine beurs te ondersteunen bij hun vaste lasten? De gemeente betaalt dan ook mee met de subsidie aan De Meervaart. Is er niet iets beters te bedenken? De museumjaarkaart kost bijvoorbeeld € 60 per jaar en dan kan je terecht in heel Nederland. Sporten voor kinderen zoals nu in de Doe mee regeling is geregeld kost 100-€ 300 per jaar, afhankelijk van welke sport wordt gekozen. De vermogenstoets zou kunnen worden verhoogd waardoor er meer mensen in aanmerking komen voor het kwijtschelden van belastingen en andere rekeningen van de gemeente. Dit zorgt ervoor dat mensen een klein spaarpotje kunnen hebben. In de beantwoording van de technische vragen werd gezegd dat het nooit hoger kan zijn dan € 2000 en dat is al hoger dan de vermogenstoets die nu wordt gedaan maar Amsterdam heeft het net verhoogd tot € 3000 en voor gezinnen zelfs € 4000. Is er een mogelijkheid om de giftengrens voor de bijstand op te hogen? De vraag is of dit de beste besteding is van die 4 ton en of er ook andere maatregelen zijn waarbij het kind tegoeed het meest positieve onderdeel van de

Stadspas is maar ook daar is de vraag of het niet beter is om de mensen gewoon het geld te geven zodat ze zelf kunnen kiezen bij welke winkel ze het uitgeven. Kan er bij de uitwerking van deze maatregel ook gekeken worden naar de verschillende alternatieven die er mogelijk zijn?

Begrepen wordt dat de automatische toekenning wettelijk niet mogelijk is maar kan bij automatische toekenning echt de grens worden opgezocht want over het algemeen zijn mensen met een kleine beurs of in de bijstand niet de mensen die goed zijn in het invullen van formulieren en precies weten welke regeling ze op welk moment moeten aanvragen. Misschien kunnen mensen zoveel mogelijk actief worden benaderd, bijvoorbeeld het versturen van een brief, maar een oproep aan het college om op al die punten zoveel mogelijk de grenzen op te zoeken.

Ons Diemen wijst erop dat mensen die meedoen aan de Vriendenloterij een pasje kunnen krijgen waarmee ze ook naar een museum of theater kunnen.

D66 raadt mensen met een kleine beurs niet aan om te gaan gokken.

Onafhankelijke Partij Diemen stelt dat veel mensen zich zorgen maken omdat ze in armoede leven en dit veroorzaakt stress, problemen met de gezondheid, eenzaamheid en vooral schaamte. Ook kinderen die in armoede opgroeien hebben minder kans op een goede toekomst. De voorgestelde steun ziet er goed uit. Hopelijk zal er ook genoeg hulp voor bedrijven en instellingen zijn. Is hier straks misschien ook een noodfonds voor nodig? Fijn dat het college tijdelijk voor de gelijkstelling zorgt voor de reiskosten van de Diemense mensen die bij Pantar werken. Zij zijn vaak niet in staat om voor zichzelf op te komen of weten de weg niet te vinden vanwege een beperking. Wordt deze doelgroep genoeg geholpen om ook de juiste weg te vinden?

Inwoners kunnen naast deze steunimpuls ook zelf nog dingen doen om de kostenstijging te drukken door op energie te besparen. Het afdichten van kieren, korter douchen en de cv een graad lager zetten geeft al een besparing. Gaat de vliegende brigade ook naar Pantar? Door het maatwerk kunnen ook inwoners boven de eerder gestelde 130% in aanmerking komen. Hopelijk zullen alle signalen binnenkomen. De armoedemonitor zal hiervoor een duidelijk beeld geven. De fractie kan zich vinden in het voorstel om één keer per jaar alle rechthebbenden op de individuele inkomenstoelage die geen aanvraag hebben gedaan een brief te sturen dat ze recht hebben om deze aan te vragen. Met het raadsvoorstel wordt ingestemd.

Wethouder Everhardt wijst erop dat wanneer de energietoelage wordt verhoogd naar 130 of zelfs 150%, dan weet je nog niet zeker of de gemeente de mensen bereikt die het nu echt nodig hebben. Er moet dus op een andere manier naar worden gekeken hoe dit het snelst kan worden bereikt. De inwoners die nu in de problemen komen hoeven niet de mensen te zijn met de laagste inkomens want het kunnen ook mensen zijn die getroffen worden door hogere energieprijzen omdat hun energiecontract is afgelopen. De huidige problematiek laat zich dus moeilijk bepalen in inkomensgrenzen en vraagt om een andere benadering. Daarom is uitgegaan van draagkracht en dan wordt heel concreet gekeken naar wat is het inkomen, welke vaste lasten zijn er qua huur, energie en zorgpremie. Dan kun je doorberekenen of je in aanmerking komt voor de eenmalige energietoelage.

Met de commissie Sociaal domein zal in het eerste kwartaal 2023 in gesprek worden gegaan omdat er veel vragen en onduidelijkheden zijn over de Stadspas. De kind-maatregelen zijn natuurlijk belangrijk omdat ze mee moeten kunnen doen aan het maatschappelijk leven. Bij voorstel 7 staan een aantal aspecten die kwamen uit de brainstorm met de maatschappelijke

organisaties en daar worden ook de kledingbonnen genoemd. Het college zal zeker die maatregelen overwegen en kijken of daar snel invulling aan kan worden gegeven.

GroenLinks vraagt of dit dan los wordt getrokken van het gesprek over de Stadspas zo meteen?

Wethouder Everhardt merkt op dat een tussenstap moet worden gemaakt door het gesprek aan te gaan in de commissie Sociaal Domein. Zo'n maatregel als kledingbonnen voor kinderen wordt daar dan besproken. Daar komt een collegevoorstel achteraan wat weer naar de raad gaat en dat gaat dus wel enige tijd duren. Er wordt dus zeker aandacht gegeven aan procesvoorstel 7. Dus zeker niet losgetrokken maar het zou kunnen zijn dat het eerder wordt aangepakt bij dat onderdeel. Op de rekensom in het kader van de giftengrens wordt voor de besluitvormende raad volgende week schriftelijk teruggekomen zodat duidelijk kan worden uitgelegd hoe het zit met die berekening.

De steunimpuls is bedoeld voor de inwoners en daarmee wordt niet gezegd dat het college de zzp'ers en ondernemers wil vergeten. Dit zijn ook groepen die in de problemen kunnen komen en in het college zal zeker worden besproken hoe daarnaar zal worden gekeken. Daar wordt dus op teruggekomen.

D66 wijst erop dat zzp'ers ook inwoners zijn en dat ze daarom ook gebruik zouden kunnen maken van de steunimpuls als ze vallen onder de voorwaarden.

Wethouder Everhardt zegt dat dit juist is. Wat betreft de kostendelersnorm heeft het college de toezegging gedaan dat daarnaar gaat worden gekeken, dat de norm niet meer wordt toegepast en dat dit wordt teruggerekend tot juli.

GroenLinks gaat het erom dat wanneer het straks wordt gecommuniceerd naar de inwoners dit ook wordt meegenomen. Dit maakt ook onderdeel uit van hulp aan de inwoners waardoor mensen meer inkomen overhouden.

Wethouder Everhardt geeft aan dat voldragen besluiten en afspraken die al zijn gemaakt uiteraard in de communicatie worden meegenomen. Er is ook al een communicatieoffensief gestart. Als straks de procesvoorstellen voldragen zijn en ze worden geaccordeerd door de raad, zal daar ook over worden gecommuniceerd. In het communicatieoffensief zal het college zich meer richten op inwoners van niet-Nederlandse afkomst en de informatie zal in diverse talen worden aangeboden. Er zal aandacht worden besteed aan eenvoudig taalgebruik zodat het goed en helder voor het voetlicht komt.

Dit is een goed afgewogen pakket. Er is gezocht naar de best passende maatregelen en het moet ook uitvoerbaar zijn. Dan wordt ook gekeken naar de capaciteit. Het pakket is afgewogen met verschillende diensten en dit is uitvoerbaar en het kan dus ook worden ingezet. In oktober is ook gesproken met de maatschappelijke organisaties bij het opzetten van het pakket. Zij kennen immers de inwoners goed en ontvangen de signalen direct. Zij gaven toen aan dat op dit moment de systemen nog werken maar dat ze zich ook grote zorgen maakten omdat de periode van stijgende prijzen voortduurt en dat is in de opzet van het pakket meegenomen maar het heeft wel enige tijd gekost.

Het college is in gesprek met de Voedselbank. Het aantal aanvragen is in een korte tijd van 60 naar 80 gegaan maar daar zitten een aantal aanmeldingen bij vanuit Duivendrecht. De zorgen van de Voedselbank zitten met name op het terrein van het wegvallen van Picnic en de Voedselbank is momenteel bezig met het inrichten van de tasjes waarmee voedsel wordt uitgedeeld. De gemeente houdt de vinger aan de pols bij de Voedselbank.

De voorstellen waar direct een besluit op wordt gevraagd zijn 1 en 3. De gemeente is al begonnen met de vliegende brigade. Volgende week gaat die voor het eerst van start en ook in december zijn er al 2 middagen gepland. Daar zijn niet alleen medewerkers van Sociale Zaken bij betrokken maar ook medewerkers van Duurzaamheid sluiten zich hierbij aan en spreker is ook van plan om af en toe mee te gaan. Het crisis fixteam is ook al aan de slag. Procesvoorstellen zijn voorstellen waar nog een nadere uitwerking nodig is. Na de uitwerking komt het college hiermee terug in de raad om erover in gesprek te gaan. Omdat het college de intentie heeft om hiermee aan de slag te gaan wordt aan de raad gevraagd om daar alvast mee in te stemmen.

Er zal naar worden gekeken of het mogelijk is om van de mensen die eerder niet in aanmerking kwamen voor een energietoeslag de aanvraag opnieuw te bekijken. Natuurlijk kan iemand die op 160% van het sociaal minimum zit ook door het ijs zakken. Daarom wordt juist voorgesteld om een berekening naar draagkracht te maken. Eigenlijk is iedereen van de vliegende brigade. Het zou mooi zijn als er weer een bijeenkomst is dat ook raadsleden daar naartoe gaan van we zijn van de vliegende brigade en we willen voorlichting geven over welke maatregelen Diemen allemaal neemt en wat voor regelingen er allemaal zijn. Kom langs bij de gemeente en steek uw licht op want misschien komt u in aanmerking. Ook ambtenaren van de verschillende diensten willen zich hierbij aansluiten om dit mogelijk te maken.

Ouderenpartij Diemen neemt de uitnodiging aan maar wil de wethouder er dan voor zorgen dat er volgende week ruimschoots aandacht aan wordt besteed in het DiemerNieuws?

Wethouder Everhardt vindt dat een mooie uitdaging.

Wethouder Sikkes geeft aan dat de blokvorming voor het college een zorg is. De gemeente kan niet exact achterhalen waar blokverwarming is. Er zijn wel indicaties maar het is niet exact bekend. Dat laat onverlet dat mensen die in een appartement met blokverwarming wonen bij de gemeente terecht kunnen als ze de rekening niet meer kunnen betalen en dan wordt gekeken of er een oplossing voor is. Hopelijk komt het Rijk hiervoor met oplossingen. De Woonbond gaat ervan uit dat de Belastingdienst er wel weet van heeft. Daar zitten wellicht mogelijkheden voor het kabinet om te komen met maatregelen om specifiek voor de blokverwarming te compenseren.

Ouderenpartij Diemen merkt op dat mensen die wonen in de Beukenhorst of aan de Rode Kruislaan op hun verwarming een meter hebben en ze krijgen inmiddels allemaal een individuele afrekening voor hun gasverbruik, ondanks dat er in de flat sprake is van blokverwarming. Waarschijnlijk zijn de enige flats zonder meters de studentenflats aan de Rode Kruislaan. Er is al heel lang geleden gesignaleerd dat er sprake was van een onrechtvaardigheid want iemand betaalt dan mee aan de gasrekening van de buurman die een uur onder de douche staat.

Ons Diemen wijst erop dat de meters uitsluitend het warmtegebruik in joules aangeven terwijl het energieplafond gaat over kubieke meters gas.

Wethouder Sikkes herhaalt dat niet uit het systeem kan worden gehaald waar sprake is van blokverwarming. Als de raad akkoord gaat met het voorstel kan de fixbrigade in december starten.

Ouderenpartij Diemen vraagt of er fixers vanaf volgende week vrijdag beschikbaar zijn om het werk te gaan doen.

Wethouder Sikkes antwoordt bevestigend. Als de raad groen licht geeft zet het college de opdracht uit. Dit moet dan nog even gecommuniceerd worden want er gaan mensen in het blauw over straat lopen en daar mogen geen misverstanden over komen. Vervolgens zullen de mensen echt over straat gaan lopen en aan gaan bellen en als iemand ter plekke ja zegt gaan zij daar dingen uitvoeren.

Ouderenpartij Diemen zegt dat dit dan ook weer iets is voor het DiemerNieuws en andere media in Diemen.

Wethouder Sikkes merkt op dat als de journalistiek ervoor kiest om daar een bericht aan te wijden hij bereid is om die informatie aan de journalist te geven maar de journalist gaat over zijn krant. De bonnen die dit jaar en vorig jaar bij huishoudens zijn terechtgekomen worden ook voor studenten vrijgegeven. Het gaat om een bon van € 70 voor energiebesparende maatregelen. De besparing op jaarbasis kan dan wel degelijk meer zijn.

Wat betreft de actie van de Voedselbank. Het gaat om een tasje dat de Voedselbank brengt en die kan worden gevuld met houdbare producten. Op de laatste vrijdag van de maand haalt de Voedselbank het tasje weer op en geeft een nieuw tasje. Eenieder die dat financieel kan trekken roept spreker op om dit vooral te doen want het wegvallen van Picnic is echt een groot verlies voor de minima die zich via de Voedselbank voorzien van maaltijden. Dit wordt ook meegenomen in het communicatieoffensief.

Wethouder Everhardt herhaalt dat bij dit pakket maatregelen is gekeken of het uitvoerbaar is want Diemen wil een betrouwbare gemeente zijn. Als het niet uitvoerbaar was voor de ambtelijke organisatie was het zeker niet gepresenteerd maar het college zal waakzaam zijn op dit gebied. Wat betreft de vraag over het instellen van een maximum bij de energietoeslag. Er zullen zeker casussen komen die wat dieper moeten worden bekeken maar het zit niet in het voorstel om bij voorbaat een maximum in te stellen.

D66 vraagt wat er concreet gebeurt als de gemeente zo'n casus tegenkomt. Waarom wordt toch niet gekozen voor een maximum percentage boven het sociaal minimum waar de regeling niet voor is bedoeld?

Wethouder Everhardt zegt dat niet is gekozen voor een maximum. Per casus wordt bekeken hoe het zit met de draagkracht en op basis daarvan wordt toegekend. De gedachte is dat de gemeente wil kijken welke mensen het echt nodig hebben en daarbij wil het college van tevoren geen restricties aangeven. Daar past dus ook geen maximum bij.

Wat betreft het kind-tegoed. Er mogen geen kinderen in armoede opgroeien. Hen mag niet de mogelijkheid worden ontnomen om deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en dat uitgangspunt zal het college blijven koesteren. Er zal eenmalig een brief worden gestuurd met een aanvraagformulier en daar waar mogelijk wordt het rekmanifest gehanteerd.

Op de vraag over de vermogensgrens wordt schriftelijk teruggekomen. Wat betreft de alternatieven. Het is heel mooi als in de commissie Sociaal Domein alternatieven met elkaar worden besproken. De gemeente komt inderdaad veel tegen dat mensen stress en schaamte hebben om ervoor uit te komen.

GroenLinks wijst erop dat de fractie niet zozeer voorstander was van 140 of 150%. Het is goed dat bepaalde groepen worden bediend die het hard nodig hebben en als dat hiermee kan, dan graag. Er zijn nog wel vraagtekens over de hoogte van de kosten enzovoort. Kan op termijn een evaluatie of een terugkoppeling worden gegeven om te weten hoeveel aanvragen er zijn binnengekomen voor deze nieuwe maatregel?

VVD ziet nog uitdagingen wat betreft het maatwerk hoe middengroepen bereikt gaan worden. Over de Stadspas gaat verder gesproken worden in de commissie Sociaal Domein maar wanneer is die commissie? De VVD hoort graag wanneer de gesprekken met de ondernemers gaan plaatsvinden.

De voorzitter meldt dat de commissie Sociaal Domein op 31 januari aanstaande wordt gehouden.

Ons Diemen wil voorkomen dat het ambtelijk apparaat te zwaar belast wordt door de verhuurders te vragen om het matigen van de voorschotten die zij vragen aan huurders bij blokverwarming. Daarmee kan worden voorkomen dat de gemeente een grote toestroom krijgt. Hopelijk kan de fractie hierin samenwerken met de gemeente.

Wethouder Everhardt zegt dat de regelingen zeker zullen worden gemonitord en er wordt een terugkoppeling over gegeven in de jaarrekening. De gemeente is al bezig met het communicatieoffensief en houdt zich aanbevolen voor goede aanvullingen daarop van de raadsleden. De steunimpuls is bedoeld voor de inwoners want de gemeente kan niet alles tegelijk maar de vraag over hulp aan ondernemers is genoteerd en er zal aandacht aan worden besteed, zeker daar waar het gaat over mensen die het zwaar gaan krijgen. Ook de sportinstellingen zitten nu niet in het pakket maar het wordt genoteerd en het wordt meegenomen. Natuurlijk wil het college de raad op de hoogte houden maar maandelijks is iets te veel van het goede. Dit zal per kwartaal plaatsvinden.

Ouderenpartij Diemen merkt op dat dan de rapportage, vooral financieel, zal plaatsvinden in de kwartaalbrieven maar het is beter als de raad maandelijks op de hoogte wordt gehouden van de invoering en de uitvoering van de regelingen. Als dat op een gegeven moment minder kan omdat er al veel kennis is kan die termijn worden verlengd. De eerste kwartaalbrief is pas in maart en dat is 4 maanden verder.

Wethouder Everhardt moet rekening houden met de ambtelijke capaciteit die er momenteel is en daarom kan niet worden toegezegd dat met een maandelijks rapportage wordt gekomen. De raad krijgt per kwartaal een terugkoppeling.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat. Vervolgens wordt de vergadering geschorst.

De voorzitter heropent de vergadering.

6. Tweede Voortgangsrapportage 2022 + 1^e en 2^e wijziging begroting 2022 Duo+

Ons Diemen zegt dat D66 een terechte opmerking heeft gemaakt over het vergeten om een raadsvoordracht te maken van het eerste kwartaal.

VVD constateert dat de organisatie van Duo+ behoorlijk onder druk staat financieel gezien. Van de Diemense begroting van 2022 werd de bijdrage voor Duo+ binnen het programma Samen besturen begroot op 6,6 miljoen. Er zijn stelposten opgenomen voor het uitvoeren van extra taken. Daarnaast is in de 1^e kwartaalbrief van dit jaar een extra budget opgenomen voor de gevolgen van de cao. Dit drukt daardoor niet extra op het exploitatieresultaat 2022 van Diemen.

Er moet een nieuwe directeur Bedrijfsvoering worden geworven omdat de combinatie met de functie van algemeen directeur niet goed werkt. Daarnaast dient er een nieuwe directeur Buurt en Burger te worden gevonden. Dat is zorgelijk in deze tijd van personeelsschaarste. Ook is zorgelijk het verloop van het personeel binnen de cluster Gegevensmanagement en het personeelsgebrek bij P&O advies.

Daarnaast is er veel inhuur door het personeelsgebrek en veel ziekteverzuim door hoge werkdruk. Gelukkig is er aandacht voor de efficiënte uitvoering van taken en wordt gekeken naar mogelijkheden van harmonisering en uniformering en verdere digitalisering van processen.

PvdA memoreert dat de beginjaren van Duo+ tamelijk roerig waren maar de laatste jaren is Duo+ in rustig vaarwater terechtgekomen. De begrotingswijzigingen en de voortgangsrapportage zijn helder.

GroenLinks vindt het een goede zaak dat nu ook de Duo+-organisatie gebruikmaakt van trainees om op die manier te voorzien in de toekomstige personeelsbehoefte.

De heer Boog vraagt zich af welke organisatie op dit moment niet onder druk staat qua personeelscapaciteit en problematiek. Hopelijk gaat dit volgend jaar wat beter. Er zijn veel ontwikkelingen op allerlei vlakken qua informatietechnologie en informatieveiligheid maar ook als het gaat om dienstverlening. Het ziekteverzuim is ook een breder probleem maar er wordt van alles aan gedaan om dat terug te dringen.

In de begroting is al rekening gehouden met een aantal ontwikkelingen en daardoor wordt geen extra geld gevraagd boven wat nu al is begroot door de gemeente. Op een gegeven moment is een directiemodel vastgesteld. In de praktijk is gezien dat de dubbelfunctie niet goed is uitpakkt en daarom wordt nu gekozen voor een aparte functie voor de directeur Bedrijfsvoering. Een lerende organisatie moet af en toe zijn structuur aanpassen. Bij een jonge organisatie als Duo+ zie je altijd in het begin wat meer structuurwijzigingen ontstaan. Duo+ heeft gekeken naar Diemen hoe het goed uitpakt met trainees en de verwachting is dat andere gemeenten het voorbeeld van Diemen zullen volgen.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

7. Regionaal Veiligheidsplan 2023-2026

D66 vraagt of het lukt om de lokale thema's voldoende aandacht te geven of dat het Amsterdam is die de toon zet en de agenda bepaalt. De lokale thema's van Amsterdam zijn wel in het plan opgenomen terwijl Diemen die apart vaststelt. Op de avond over Scheerlicht heeft de heer Boog al een toezegging gedaan over de zorgelijke verhalen in Het Parool die over de Top 400 zijn verschenen. Hoe kan worden gewaarborgd dat kinderen niet onterecht een label opgeplakt krijgen?

Onafhankelijke Partij Diemen heeft het gevoel dat de gemeente Diemen vooroploopt bij bepaalde zaken.

GroenLinks zegt dat de aanpak en de preventie van criminele activiteit van groot belang zijn. Er moet zicht zijn op jongeren die in de criminaliteit dreigen te raken. Een goede samenwerking tussen zorg, onderwijs en veiligheidspartners is hierin essentieel. Het is goed dat de samenwerking wordt opgezocht met andere organisaties en disciplines bij de aanpak

van casussen. Het tekort van de capaciteit bij netwerkpartners is zorgelijk. Er wordt van uitgegaan dat hier continu aandacht hiervoor is.

Jonge aanwas dient te worden voorkomen, onder andere door preventie bij risicogroepen en het bieden van perspectief is essentieel. In hoeverre spelen jongerenwerkers in Diemen hier een rol in? Hebben zij een signaalfunctie bij vermoedens van crimineel gedrag? Zo ja, hoe gaat dat in zijn werk en zo nee, zou dit alsnog een onderdeel kunnen zijn van hun takenpakket? Er is momenteel kritiek op de Top 400-aanpak. Jongens kunnen op de lijst komen via een algoritme. De gemeente Amsterdam gaat dit nog verder onderzoeken. Kan de raad over de uitkomst van het onderzoek te zijner tijd worden geïnformeerd?

PvdA merkt op dat de burger enerzijds een maximum aan vrijheid voor zichzelf opeist en anderzijds krachtadig optreden van de overheid verlangt om de negatieve gevolgen van die vrijheid in te dammen. Iemand die door rood rijdt vraagt misschien die vrijheid maar de politie moet dan handhavend optreden.

De Amsterdamse dienst Onderzoek en Statistiek ziet in de door de politie aangeleverde cijfers dat er misschien een kentering is in de daling van high impact crimes, de veelvoorkomende criminaliteit. Nergens in het RVP komt verkeersveiligheid aan de orde. Volgens het CBS nemen ongevallen met letsel en dodelijke afloop weer toe. Wel gaat het om ongevallen met auto's en motoren op de B1-wegen. Automobilisten en motorrijders overtreden veel regels, bijvoorbeeld door rood licht rijden en overtreding van de maximumsnelheid.

De zichtbaarheid van de politie in de buurten is gering. Het zou de organisatie sieren meer aan voetsurveillance te doen, ook in wijken waar ogenschijnlijk weinig gebeurt. Immers, bij het wijkteam en buurtregie-gedachten speelt blauw uit blik een belangrijke rol.

Broken Windows is een preventiestrategie, een gezamenlijke rol van gemeenten, bedrijfsleven, handhaving en politie. Veel van de prioriteiten in het RVP voldoen aan die strategie. Het voorkomt erger maar dan is zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van de politie op straat wel noodzakelijk.

VVD ziet goede cijfers in de regio over daling van de geregistreerde criminaliteit en het aantal high impact criminaliteit maar anderzijds vragen minder zichtbare vorm van criminaliteit veel aandacht. De Diemense aanpak Scheerlicht, waar al meerdere jaren ervaring mee is, komt niet terug in het RVP. Kan de portefeuillehouder dit toelichten? Verder gaat het plan heel weinig in op woninginbraken of het doen van aangiften.

Bij trends en ontwikkelingen wordt het thema complotten, bedreiging van journalisten of andere onruststokers weinig teruggezien. Hoe beoordeelt de portefeuillehouder deze punten in het licht van veiligheid in het plan dat nu voorligt of in het plan dat in januari in de raad wordt besproken? Ook over verkeersveiligheid wordt niets gelezen in dit plan. Hoe is dit besproken en kan dit worden verwacht in het Meerjaren Integrale Veiligheidsplan?

Informatie gestuurd werken en het uitwisselen van informatie kan de dienstverlening versterken maar daarbij moet oog worden gehouden voor de privacyrechten.

Heb ook oog voor de capaciteit want Diemen en de regio groeien. Een focus op de wijk of buurtniveau vraagt ook om voldoende mensen. Voer hierover het gesprek tijdig, ook in de raad.

Ouderenpartij Diemen valt het ook op dat in het RVP geen aandacht wordt besteed aan verkeersveiligheid. Bij de drukte op straat wordt geen verband gelegd met het gevaar van opgevoerde e-bikes en de vele ongevallen. Er wordt ook niets over een maximumsnelheid voor fietsers gezegd terwijl Amsterdam overweegt om dat in te voeren. De fractie is voor handhaving en gedragsbeïnvloeding. Hopelijk komt dat terug in het lokale veiligheidsplan in januari.

Ons Diemen constateert eveneens dat de verkeersveiligheid niet wordt genoemd. Wat betreft de high impact crimes zijn onder andere door corona in de afgelopen jaren een aantal trends gewijzigd qua veiligheid. De fractie vraagt zich af of na corona de trend weer op zijn eind loopt nu iedereen weer naar zijn werk gaat en dat bijvoorbeeld het aantal woninginbraken, overvallen en straatroven weer zal toenemen in de komende jaren. Kan er geld en tijd vrijgemaakt worden voor dit onderwerp?

De heer Boog zegt dat op basis van het RVP de politiecapaciteit wordt vastgesteld maar dit keer is het iets anders omdat een aantal jaren geleden al een formatieplan bij de politie is vastgesteld en dat wordt nog steeds gehanteerd, ook voor dit plan. Dat neemt niet weg dat op basis van de extra gelden die van het Rijk worden gekregen voor politiecapaciteit het komende jaar opnieuw wordt gekeken naar de politiecapaciteit in de eenheid Amsterdam. Het gesprek wordt dus gevoerd en dat zal de komende jaren nog steviger worden gevoerd om te kijken hoe de extra gelden kunnen worden ingezet binnen de regio.

Amsterdam beschouwt het eigenlijk als het eigen lokale plan en dat is verschillend van de Amstelland-gemeenten want die zeggen dit is het RVP maar wij maken een eigen meerjarenbeleidsplan integrale veiligheid. De verwachting is dat in januari met de raad wordt gepraat over het meerjarenbeleidsplan integrale veiligheid. Dat is mede gebaseerd op het RVP en de thema's daarvan worden doorvertaald naar Diemen waarbij de eigen accenten worden gelegd. Het eigen veiligheidsplan dat in januari gaat worden besproken gaat meer de diepte in dan het plan dat nu in Amsterdam voorligt.

Vandaag is een uitgebreide brief vanuit de gemeente Amsterdam verstuurd als eerste reactie op het onderzoek naar aanleiding van de kritiek met betrekking tot de Top 400. Dat zijn 9 A4'tjes en die kunnen niet kort worden samengevat. Het is een reactie van alle partijen binnen de aanpak Top 400. De brief zal aan de raad ter beschikking worden gesteld. De signalen worden heel serieus genomen en er zijn een aantal lessen te trekken maar er zijn al eerder een aantal dingen aangepakt in die aanpak.

Diemen loopt regionaal inderdaad op een aantal terreinen voorop. Met Scheerlicht en de wijkgerichte aanpak en de tool spookbewoning die samen met TNO en Amstelveen zijn ontwikkeld gaat het om mooie dingen die in een relatief kleine gemeente zijn ontwikkeld. Veel andere gemeenten tonen hier interesse in en willen het overnemen. Het is mooi hoe een kleine gemeente dat voor elkaar krijgt met betrokken en deskundige medewerkers in samenwerking met andere partijen.

Het belang van preventie wordt goed teruggevonden in het RVP en dit zal straks ook worden teruggevonden in het meerjarenbeleidsplan dat in januari wordt besproken. Ook als het gaat om ondermijning breed is preventie een heel belangrijk thema. Regionaal en lokaal zijn er diverse acties op de aanpak van jongeren zodat ze niet in de criminaliteit terecht komen. Wat daar verder lokaal aan gedaan wordt komt in het eigen meerjarenbeleidsplan aan de orde. Jongerenwerkers hebben al een signaalfunctie. Er zijn met hen afspraken via de SWD dat als er signalen zijn van bepaald gedrag van die jongeren hebben extra aandacht nodig, dan komt dat bij de gemeente, bij het signalenoverleg wordt dat dan besproken met de partners en kan het vroegtijdig worden onderkend. Ook de straatcoaches hebben heel veel zicht op wat er gebeurt op straat en die gaan bijvoorbeeld soms op huisbezoek maar zij geven ook de signalen terug naar de gemeente en het signalenoverleg.

In Amsterdam wordt een mogelijke trendbreuk gezien als het gaat om high impact crimes. Dat wordt gelukkig nog niet sterk teruggezien in Diemen maar het is wel iets om in de gaten te houden. Bij corona was de ontwikkeling minder woninginbraken en minder straatroven en het is interessant om te zien of dat laag blijft of dat het nu weer iets omhooggaat. De verschuiving naar meer digitale criminaliteit zal zich doorzetten want dat is een maatschappelijk ontwikkeling dat in de komende jaren veel meer criminaliteit verschuift naar cybercrime. Dit wordt in het lokale meerjarenplan opgenomen als een extra aandachtspunt.

De gemeente moet dan vooral aan preventie denken en doelgroepen bewustmaken maar daar zal extra op worden ingezet.

Wat betreft de verkeersveiligheid is zowel lokaal als regionaal bestuurlijk afgesproken dat dit niet meer wordt geïntegreerd in deze plannen die meer gericht zijn op sociale veiligheid maar dat dit extra aandacht wordt gegeven in een brede context binnen de veiligheidsregio bij de wethouders Verkeer die overigens dan ook het onderdeel handhaving meenemen.

Verkeersveiligheid begint met inrichting en het gedrag van mensen en eigenlijk kan dat het best worden aangevlogen vanuit de wethouders Verkeer. Bij de coalitievorming is ook lokaal afgesproken dat wethouder Prins vanuit zijn portefeuille Mobiliteit en verkeer het onderwerp verkeersveiligheid oppakt. In het verleden bleef dat een beetje hangen tussen verschillende portefeuilles. Ook regionaal zal dat vanuit de wethouders Verkeer worden gedaan.

Een paar jaar geleden is met de politie gesproken over de inzet van de wijkagent.

Halverwege volgend jaar wordt weer een aparte avond met de politie georganiseerd en dan is het een goed thema om die zichtbaarheid op straat met de politie te bespreken. Inmiddels liggen er ook heel veel andere taken bij de politie die veel tijd kosten en die deels ook bij de wijkagenten liggen. Daardoor hebben ze minder tijd om zichtbaar op straat te zijn in voetsurveillance. In onderhavig plan wordt minder teruggezien over Scheerlicht en aanpak ondermijning omdat het vooral een regionaal plan is. Uiteraard wordt daar in het eigen plan wel veel aandacht aan besteed.

In het RVP wordt gesproken over de grote tegenstellingen maatschappelijk gezien, radicalisering en geweld. Dit is regionaal een groot thema en er gaat steeds meer aandacht naar uit. Dat werd al gezien in de coronatijd met alle demonstraties en alle consequenties van dien. Volgende week is er overleg over het RVP en dan zullen de opmerkingen van de VVD hierover worden meegenomen. Bekeken wordt of het wel voldoende in het stuk naar voren komt want het is een groot maatschappelijk thema en waarschijnlijk zal die ontwrichting de komende jaren doorgaan. Als het steviger moet worden aangezet zal hier volgende week in het overleg op worden teruggekomen.

Ouderenpartij Diemen vraagt wie met elkaar heeft afgesproken of besloten dat verkeersveiligheid uit het RVP en het lokale veiligheidsplan wordt gehouden? Een aantal fracties signaleren dit maar er wordt niets van teruggezien, ook niet van een portefeuillehouder Verkeer en ook niet in de vorige periode. De raad heeft ooit besloten om verkeer en vervoer te delegeren aan het college en de raad moet dus wachten totdat de wethouder met iets komt om enige inbreng te hebben maar dit is niet bevredigend.

D66 ziet in de brief van de gemeente Amsterdam over de Top 400 staan dat er vroeger misschien dingen waren die niet helemaal goed gingen bij het begin van de Top 400 zowel qua het betrekken van ouders en wie er in de Top 400 komt maar nu zijn er objectieve criteria. In het RVP wordt gezegd dat ook gekeken gaat worden naar jongeren die buiten de Top 400 of de Top 600 vallen waar een stuk minder objectieve criteria voor zijn. Hoe wordt dan gewaarborgd dat op die jongeren niet onterecht zo'n label wordt geplakt?

GroenLinks geeft aan dat die brief is geagendeerd voor de commissie in Amsterdam op 15 december. Daarom werd ook de vraag gesteld of de raad hier te zijner tijd over op de hoogte kan worden gesteld voor als het beleid wordt besproken.

De heer Boog vindt het belangrijk dat verkeersveiligheid de aandacht krijgt die het verdient en daarom is het duidelijk belegd bij één bestuurder. Ook op regionaal niveau wordt bedacht dat dit moet worden neergelegd bij de wethouders Verkeer want verkeersveiligheid gaat over gedrag, inrichting van wegen en handhaven. Dat is in deze periode na de komst van de nieuwe colleges afgesproken. Het is dan aan de wethouder Verkeer en aan de raad hoe hier

invulling aan wordt gegeven. Dit zou onderdeel kunnen uitmaken van de Mobiliteitsvisie die ook in het collegeprogramma staat maar wellicht moet het een apart stuk worden. Het is een beetje gevaarlijk om uit een brief die net is verschenen over de Top 400 één ding te pakken want het is een vrij uitgebreid genuanceerd verhaal. De brief zal in ieder geval morgen naar de raad worden gestuurd zodat de raad er kennis van kan nemen.

D66 begrijpt dat er niet direct kan worden gereageerd op de brief maar het gaat juist om de kinderen die niet in de Top 400 zitten en in het RVP gaat het over kinderen die niet binnen de Top 400 of de Top 600 vallen maar het is prima om dit op een later moment te bespreken.

De heer Boog zegt dat hierop terug wordt gekomen in het meerjarenbeleidsplan in januari. Natuurlijk is er een groep die er tegenaan hangt en niet op zo'n lijst staat maar als er zorgen over zijn kan het zijn dat zo'n iemand in een soort signalenoverleg wordt besproken waar niet de politie bij zit maar dan kan worden nagedacht of er misschien extra steun of zorg nodig is. Dat is al bestaand beleid. Het is belangrijk om te voorkomen dat er geen zicht is op jongeren die er tegenaan hangen en pas in beeld komen als ze op zo'n lijst komen als Top 600 of Top 400. Er moet juist worden geïnvesteerd in het begin om te voorkomen dat ze in aanraking komen met politie en justitie. Natuurlijk moet dan worden bewaakt dat ze niet een bepaald label krijgen. Dat kan in de praktijk goed worden voorkomen en daar worden ook weinig klachten of signalen over gehoord. Ze komen niet op een lijst of krijgen extra aandacht van de politie. Er wordt juist geprobeerd om zorg en ondersteuning te organiseren.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.11 uur.